

Department of Education
National Capital Region
SCHOOLS DIVISION OFFICE
MARIKINA CITY

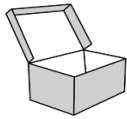
(Komunikasyon at Pananaliksik)

May-akda: Dr. Ruen P. Lomo
Tagaguhit: Paolo N. Tardecilla

City of Good Character
DISCIPLINE • GOOD TASTE • EXCELLENCE

**PAG-AARIN NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI**

Alamin

Ang modyul na ito ay binubuo lamang ng isang aralin.

- Aralin – Paggamit ng mga Angkop na Salita at Pangungusap sa Pag-uugnay-ugnay ng mga Ideya

Sa pag-aaral ng modyul na ito, inaasahang maisasagawa mo ang sumusunod:

A. napagbabalik-aralan ang pagkakaugnay-ugnay ng mga salita at pangungusap sa isang talata; at

B. nagagamit ang mga angkop na salita at pangungusap na magkakaugnay ang mga ideya sa pagbuo ng isang sulatin.

Subukin

Bago ka magpatuloy sa aralin, ibigay ang mga hinihinging konsepto. Isulat na lamang ang letra sa patlang . Piliin ang mga sagot mula sa kahon.

a. habang

b. sa kabilang banda

c. bukod pa rito

d. at

e. dahil dito

1. Kaya naman, marapat na pataasin ang kamalayang kultural _____ historikal ng mga taong nananahan sa isang espasyo dahil ito ang magsisilbing pagpapader ng kanilang identidad.
2. Malaki ang impluwensiya ng teknolohiya sa kulturang popular _____, mas nagiging abot-kamay ito ng masa.
3. Sa patuloy na pag-yabong ng industriyalisasyon ay dumarami rin ang mga namumuhunan sa isang bansa _____, naisasakripisyo nito ang ilang mga pook-historikal sa bansa.
4. Nagsisisilbing paraan ng pagpapahayag ang kulturang popular _____, nagsisilbi rin itong panuntunan sa kung ano ang katanggap-tanggap sa hindi.
5. Kinakailangang maisakatuparan ang mga pag-aaral na may kinalaman sa kultura at kasaysayan ng isang bansa _____ may oras pang nalalabi bago ito tuluyang mawala at makalimutan ng lahat.

Aralin

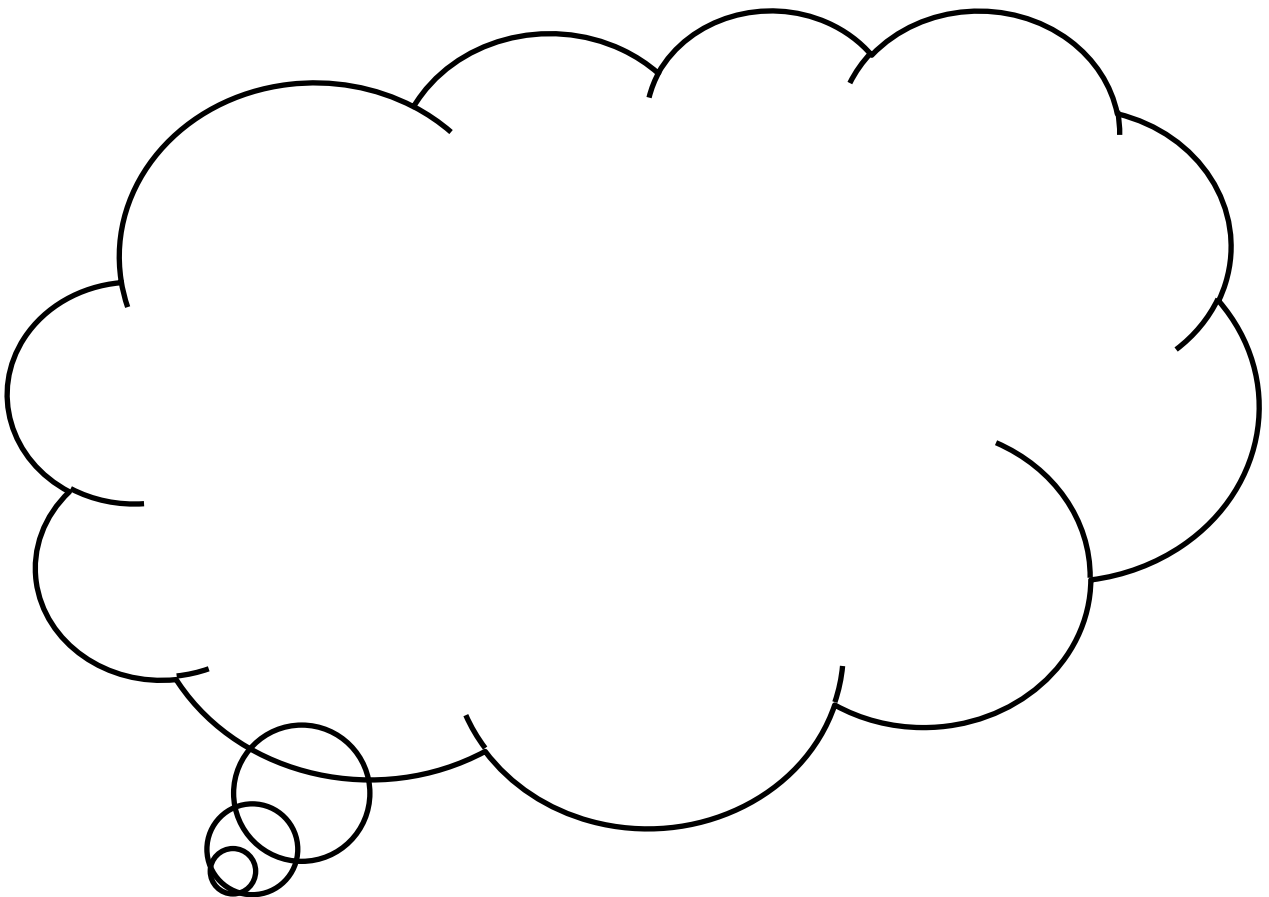
Paggamit ng mga Angkop na Salita at Pangungusap sa Pag-uugnay-ugnay ng mga Ideya

Sa araling ito ay matututuhan mo ang paggamit ng mga angkop na salita at pangungusap sa pag-uugnay-ugnay ng mga ideya sa pagbuo ng isang sulatin. Magagawa mo ito sa pamamagitan ng pagsasagawa ng mga gawain nang may katapatan.

Balikan

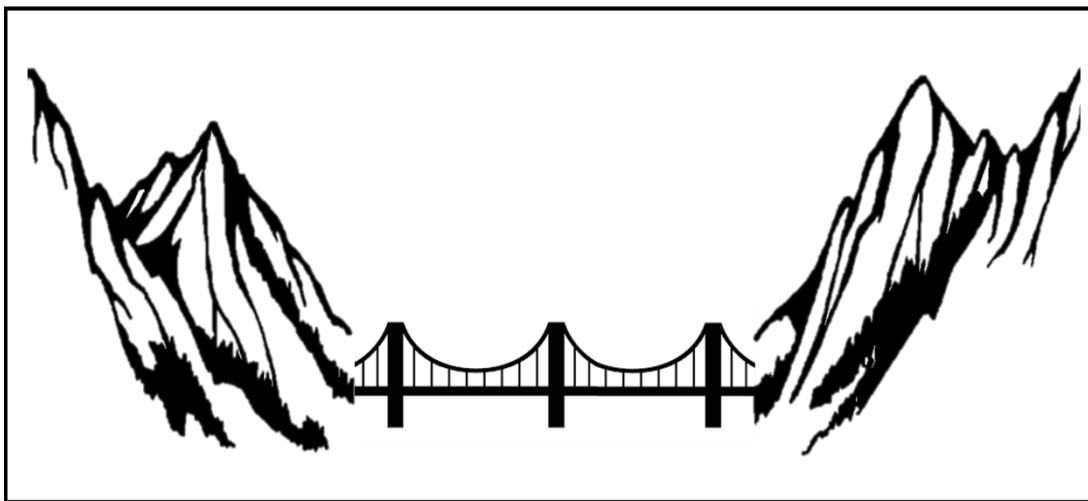
Mula sa nagdaang modyul, balikan ang mga natutuhang paksa na may kinalaman sa pananaliksik. Ano ang maidudulot ng pagsunod ng isang mananaliksik na kagaya mo sa mga hakbang ng pagsulat ng pananaliksik? Itala ang iyong sagot sa *cloud call-out*.

? Tuklasin

A. Panimula

Masdan ang larawang guhit:

Panuto: Sagutin nang pasalita ang mga tanong.

1. Ano sa tingin mo ang larawang-guhit na ito?
2. Magbigay ng tatlong (3) pangunahing gamit ng tulay.
3. Ano-ano sa tingin mo ang maaring idulot ng paglalagay ng mga tulay sa isang bansang arkipelago tulad ng Pilipinas?

B. Pagbasa

GMA thanked for nautical highway launched in 2003

Halaw sa: SunStar Cebu

<https://www.sunstar.com.ph/article/1743996/Cebu/Local-News/GMA-thanked-for-nautical-highway-launched-in-2003>

May 20, 2018

FOR paving the way for faster and cheaper sea transport, former president and incumbent Pampanga Rep. Gloria Macapagal-Arroyo was recognized for her role in implementing the Strong Republic Nautical Highway.

Arroyo received yesterday a plaque of recognition from the Philippine Roro Operations Association (PROA) and the Visayan Association of Ferryboat and Coastwise Service Operators, Inc. (VAFCSO).

Launched on April 12, 2003, the Strong Republic Nautical Highway is a 919-kilometer nautical highway system of ports and roads developed by the Arroyo administration to connect the major islands of Luzon, Visayas and Mindanao.

She was then less than three years into her presidency, which began with the January 2001 ouster of former president Joseph Estrada.

More commonly known as the Roro System (Road Roll-on/Roll-Off Terminal System), the nautical highway is an integrated network of highway and vehicular ferry routes.

The system has three routes: the Western Nautical Highway, Eastern Nautical Highway and Central Nautical Highway. These cover the provinces and cities of Tagaytay and Batangas City of Region 4-A, Marinduque, Romblon and Oriental Mindoro in Luzon. Also covered are Aklan, Capiz, Guimaras, Iloilo, Negros Occidental, Negros Oriental, Siquijor, Cebu, and Bohol in the Visayas.

Misamis Occidental, Misamis Oriental, Lanao del Norte and Zamboanga del Norte in Mindanao are also part of the route.

Through its establishment, shipping lines plying its routes are able to reduce the usual travel time by 17 hours to different key cities. It also helped enhance the accessibility of prime tourist destinations and minimize the handling expenses of goods all over the country.

“It led to modernization and shorter transport time,” said VAFCSO President Alexander Cohon.

PROA President Lucio Lim Jr. said that the recognition for Congresswoman Arroyo has been “long overdue”, and that the nautical highway made roro ships act like bridges for many islands.

Arroyo, for her part, called the strong nautical highway one of her legacies as president from 2001 to June 2010. “I hope it will be continued by the present administration,” she said. (RTF)

C. Pag-unawa sa Binasa

1. Ano ang proyektong tinutukoy sa artikulo?
2. Kailan ito inilunsad?
3. Ano ang layunin ng nasabing proyekto?
4. Ano-ano ang mga naidulot nito sa bansa?
5. Sa iyong palagay, bakit kailangan aniya na ipagpatuloy ang ganitong proyekto sa bansa?

Suriin

Layunin ng *Strong Republic Nautical Highway* na padaliin ang pagbiyahe ng mga kalakal at tao sa iba't ibang pulo sa bansa. Sa kaso kasi ng Pilipinas, hindi praktikal ang himpapawid na pagbiyahe ng mga kalakal. Bagaman mas mabilis ang pagbiyahe gamit ang eroplano, hindi ito abot-kaya para sa lahat. Kaya naman, napakalaking tulong ng SRNH sa pagtataguyod ng kalakalan at turismo sa bansa. Bukod pa rito, mistula kasi itong “pagtatahi” ng mga pulo sa bansa upang ito ay maging iisa.

Kung sa Pilipinas ay may SRNH na nagsisilbing pag-iisa at pag-uugnay ugnay ng mga pulo, mayroon ring katulad nito sa mga kakayahang pangkomunikatibo. Ang tawag dito ay kakayahang Diskorsal

Kung mapagbabalik-tanawan ninyo ang aralin tungkol sa kakayahang diskorsal, Ito ay ang pagkakaugnay-ugnay ng serye ng mga salita o pangungusap na bumubuo ng isang makabuluhang teksto. Sinasabing ang isang taong may kakayahang pangkomunikatibo ay nakapagbibigay rin ng wastong interpretasyon ng napakinggan, nabasang pangungusap o pahayag upang makabuo ng isang makabuluhang kahulugan.

Katulad ng nabanggit, may dalawang dapat na isaalang-alang sa kakayahang diskorsal at ito ay ang (1) **Cohesion o pagkakaisa ng ideya** sa pangungusap; at (2) **Coherence o pagkakaugnay-ugnay** ng mga ideya.

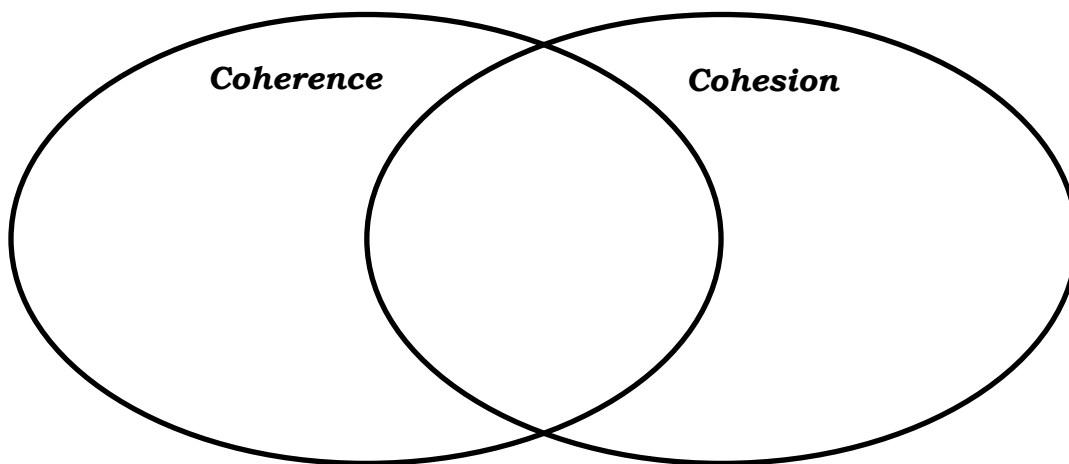
Sa kaso ng pananaliksik, malaking bagay ang **Cohesion** at **Coherence**. Ito ay maisasagawa sa pamamagitan ng paggamit ng angkop na mga salita at pangungusap upang mapag-ugnay-ugnayang mga ideya sa isang sulatin. Makatutulong ang pagsasaalang-alang ng mga ito sa mabisang paglalahad ng mga ideya, kaisapan at datos sa iyong binubuong pananaliksik. Tandaang maaring mawalan ng saysay ang mga pagpapagod para sa pangangalap ng mga datos kung hindi naman ito mailalahad nang maayos.

Kaya naman, tunay na dapat itong isa-isip upang higit na maging makabuluhan ang iyong ginagawang pananaliksik.

Pagyamanin

Upang higit na mapaunlad ang pag-unawa sa paggamit ng angkop na mga salita at pangungusap upang mapag-ugnay-ugnayang mga ideya sa isang sulatin, gamit ang *venn diagram* ay isa-isahin ang mga magiging epekto ng pagsasawalang-bahala ng *coherence* at *cohesion* sa pagsulat ng makabuluhang saliksik. Itala ang mga ito sa magkabilang pisngi ng diyagram. Habang isulat naman sa gitnang bahagi nito ang magiging resulta ng pagsasaalang-alang nito sa binubuong saliksik.

Isaisip

Tunay na may pagkakahawig ang ginagawang mga hakbang ng pamahalaan upang pagugnay-ugnayin ang mga pulo sa bansa sa paggawa ng isang makabuluhang pananaliksik. Bilang isang magtatangkang magsaliksik, Ano-ano pa sa tingin mo ang maaring gawin upang mas higit na maging makabuluhan ang iyong isinusulat na pag-aaral? Itala ang iyong sagot sa *call-out*.

Isagawa

Natatandaan mo pa ba ang huling gawain sa nakaraang modyul 14? Gamit ang mga natutuhan mo sa modyul na ito, sumulat ng iyong layunin kung bakit ito ang napili mong paksa. Tandaan, ang susi upang maintindihan ng lahat ang iyong layunin ay ang wastong paglalahad nito sa pamamagitan ng paggamit ng angkop na mga salita at pangungusap upang mapag-ugnay-ugnay ang mga ideya. Gawin ito sa hiwalay na papel.

Tayahin

Tiyak na naunawaan mo na ang aralin. Panahon na para sukatin ang iyong natutuhan at kakayahan. Isagawa ang sumusunod:

- A. Balikan ang mga naisagot sa bahagi ng “KARAGDAGANG GAWAIN” sa modyul 14. Ngayong batid mo na ang paggamit ng angkop na mga salita at pangungusap upang mapag-ugnay-ugnayang mga ideya sa isang sulatin, gawin ang ika-6 na hakbang: **Paghahanda ng Iwinastong Balangkas** at ika-7 hakbang: **o Pinal na Awtlayn Pagsulat ng Borador o Rough Draft** sa hiwalay na papel.
- B. Isumite ito sa inyong guro na kalakip sa modyul na ito upang kaniyang maiwasto at mabigyan ng konstruktibong puna at pagdaragdag.

Pamantayan sa Pagmamarka	Puntos
a. Pagsunod sa mga hakbang	5 puntos
b. Paggamit ng angkop na mga salita at pangungusap	10 puntos
c. Paguugnay-ugnay ng mga ideya sa sulatin	10 puntos
Kabuoan	25 puntos

Karagdagang Gawain

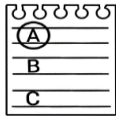
Matapos mong maisumite ang iyong gawa sa iyong guro, hintayin ang kaniyang komento, mga pagdaragdag at konstruktibong puna ukol sa iyong ipinasa. Kapag dumating ang kaniyang mga tugon, simulan na ika-8 hakbang: **Pagwawasto at Pagrerebisa ng Borador.**

Gawin ito sa hiwalay na papel. Huwag matakot humingi ng tulong at gabay sa iyong guro para sa gawaing ito.

Ihanda ang awtput mo para sa susunod na modyul.

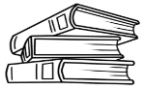
Pagbati sa husay na iyong ipinamalas!

Susi ng Pagwawasto

	5. a
	4. c
	3. b
	2. e
	1. d
Sagot sa Subukin	

Sanggunian

- Bernales, Rolando A., Pascual, Maria Esmeralda A., Ravina, Elimar A. 2016.
Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino 11. Valenzuela City:
Jo-es Publishing House, Inc.
- Dayag A.M. at del Rosario M.G. (2013). *Pinagyamang Pluma: Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino*. Phoenix Publishing House, Inc. Lungsod Quezon. p. 205-221

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Dr. Ruen P. Lomo (Guro, SEHS)

Mga Editor: Gladys P. Rafols (Guro, FHS)

Christian Paul I. Camposano (Guro, CISSL)

Tagasuri-Panloob: Galcoso C. Alburo (EPS, Filipino)

Tagasuri-Panlabas:

Tagaguhit: Paolo N. Tardecilla (Guro, KNHS)

Tagalapat:

Tagapamahala:

Sheryll T. Gayola

Pangalawang Tagapamanihala

Pinunong Nanunuparan - Tanggapan ng Tagapamanihala

Elisa O. Cerveza

Hepe – Curriculum Implementation Division

Pinunong Nanunuparan - Tanggapan ng Pangalawang
Tagapamanihala

Galcoso C. Alburo

Superbisor sa Filipino

Ivy Coney A. Gamatero

Superbisor sa LRMS

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Schools Division Office- Marikina City

Email Address: sdo.marikina@deped.gov.ph

191 Shoe Ave., Sta. Elena, Marikina City, 1800, Philippines

Telefax: (02) 682-2472 / 682-3989

City of Good Character
DISCIPLINE • GOOD TASTE • EXCELLENCE